

INHOUD

VOORWOORD	VII
DANKWOORD	XIII
ALGEMENE INLEIDING	1
Afdeling 1. Begripsbepaling	3
Afdeling 2. Stand van zaken	4
Afdeling 3. Probleemstelling	7
§ 1. Functies van de kennisgeving	8
§ 2. Vorm en inhoud van de kennisgeving	10
§ 3. Transport van de kennisgeving	12
§ 4. Uitwerking van de kennisgeving	13
Afdeling 4. Algemene doelstelling van het onderzoek	15
Afdeling 5. Onderzoeksvragen	17
Afdeling 6. Methodologie	17
§ 1. Intra-disciplinaire onderzoeksmethode	17
§ 2. Functionele rechtsvergelijkende onderzoeksmethode	20
§ 3. Inductieve en topische onderzoeksmethode	21
DEEL I. FUNCTIES VAN DE KENNISGEVING	23
INLEIDING	25
HOOFDSTUK 1. HET GEKENDE ONDERSCHIED: MEDEDELINGSPLICHTIGE VS. NIET-MEDEDELINGS- PLICHTIGE RECHTSHANDELINGEN	27
Afdeling 1. Toelichting van het onderscheid	27
Afdeling 2. De <i>enac</i> : het laatste twijfelgeval uit het contractenrecht	34
Afdeling 3. Kritische bedenkingen bij het onderscheid	42
HOOFDSTUK 2. NAAR EEN NIEUW, ONDERBELICHT ONDERSCHIED: CONSTITUTIEVE VS. DECLARATIEVE KENNISGEVINGEN	45
Afdeling 1. Voorbeelden van de declaratieve kennisgeving in het contractenrecht	45
§ 1. Bij (niet-mededelingsplichtige) rechtshandelingen	45
<i>A. Exceptio non adimpleti contractus</i>	45

<i>B. Derdenbeding: aanvaarding (door begunstigde) en herroeping (door bedinger)</i>	50
<i>C. Overdracht van schuldvordering</i>	52
<i>D. Voorkeurcontract</i>	55
§ 2. Bij automatismen	57
<i>A. Overmacht</i>	57
<i>B. Derdenwerking van contracten</i>	62
1. Overdracht ten algemene titel	64
2. Persoonlijke subrogatie	67
<i>C. Voorwaarden en termijnen</i>	72
<i>D. Wettelijke schuldvergelijking</i>	78
<i>E. Verval van de verbintenis wegens wegvallen van het voorwerp</i>	83
Afdeling 2. Aard en rechtsgevolgen van de declaratieve kennisgeving	84
§ 1. Inleiding	84
§ 2. Verplicht of facultatief?	87
§ 3. Juridische grondslag	91
§ 4. Rechtshandeling of rechtsfeit?	94
§ 5. Op wie rust de declaratieve kennisgevingsplicht?	98
§ 6. Sanctie	101
§ 7. Schematisch overzicht	109
Afdeling 3. Modulering	110
§ 1. Afwijken van een constitutieve kennisgeving	110
§ 2. Afwijken van een declaratieve kennisgeving	115
 BESLUIT BIJ DEEL I	 123
 DEEL II. VORM EN INHOUD VAN DE KENNISGEVING	 127
INLEIDING	129
HOOFDSTUK 1. VORM VAN DE KENNISGEVING	130
Afdeling 1. Uitdrukkelijke vs. stilzwijgende kennisgeving	130
§ 1. Toelichting van het onderscheid	130
<i>A. Begripsbepaling</i>	130
<i>B. Verdere afbakening</i>	140
§ 2. Principes van het contractenrecht	143
§ 3. Uitzonderingen op beide principes	145
<i>A. Uitzondering op principe 1: gedraging schept wilsvermoeden</i>	145
1. Algemeen	145
2. Enkele toepassingsgevallen	145
3. Verantwoording	151
<i>B. Uitzondering op principe 2: kennisgeving moet uitdrukkelijk</i>	152

1. Kennisgeving moet motivering of andere verplichte vermelding bevatten	153
2. Uitdrukkelijke kennisgeving als voorwaarde voor een duidelijke wil?	164
Afdeling 2. Schriftelijke vs. mondelinge kennisgeving	171
§ 1. Toelichting van het onderscheid	171
§ 2. Functies van het geschrift	173
A. Bewijsrechtelijke functies	174
B. Verbintenisrechtelijke functies	177
HOOFDSTUK 2. INHOUD VAN DE KENNISGEVING	185
Afdeling 1. (On)volledigheid van de inhoud	186
Afdeling 2. Discrepanties in de inhoud	194
Afdeling 3. Taal van de kennisgeving	195
Afdeling 4. Handtekening van de kennisgever	198
BESLUIT BIJ DEEL II	202
DEEL III. TRANSPORT VAN DE KENNISGEVING	205
INLEIDING	207
HOOFDSTUK 1. ENKELE VERBINTENIS- EN BEWIJSRECHTELIJKE LEERSTUKKEN ONDER DE LOEP	209
Afdeling 1. Enkele bewijsrechtelijke aspecten	210
§ 1. Voorwerp van het bewijs	210
§ 2. Bewijsrisico, bewijsmedewerking en bewijsnood	212
Afdeling 2. Enkele verbintenisrechtelijke aspecten	220
HOOFDSTUK 2. VERZENDING	224
Afdeling 1. Begripsomschrijving en voorwaarden	224
Afdeling 2. Machtsbereik kennisgever verlaten?	228
§ 1. De klassieke brief	228
A. <i>Vooraf: universele aanbieder van postdiensten is geen openbaar ambtenaar</i>	228
B. <i>De gewone brief</i>	230
1. Bewijs verzending	231
2. Bewijs tijdstip verzending	241
C. <i>De aangetekende brief</i>	246
§ 2. Elektronische verzendingswijzen	250

A. De e-mail	250
B. De elektronische berichtenbox	257
C. De elektronische aangetekende zending	259
D. De fax	261
E. Overige elektronische verzendingswijzen	265
Afdeling 3. Wetens en willens verzonden?	265
§ 1. Principes van het contractenrecht	265
§ 2. Omvang taken hulppersoon: lastgeving vs. aanneming	269
§ 3. Gevolgen lastgeving	278
Afdeling 4. Gericht op weg gezet?	284
§ 1. Doelstelling gerichtheidsvereiste en bewijsrechtelijke gevolgen	284
§ 2. Verkeerde bestemming	286
A. <i>Passieve vertegenwoordiging</i>	287
1. Begrip, soorten, vorm en bewijs	287
2. Rechtsgevolgen	293
3. Bijzondere toepassingsgevallen	295
4. Schijnvertegenwoordiging	300
B. <i>Zaakwaarneming als vangnet?</i>	304
1. Begrip en voorwaarden	304
2. Rechtsgevolg	308
3. Toepassingsgevallen	309
§ 3. Foutieve verzendingswijze en foutief adres	315
A. <i>Gebruik (door de wet of het contract) opengestelde verzendingswijze</i>	315
1. Principe: wilsovereenstemming tussen kennisgever en bestemming	315
2. Doelgebonden karakter van de verzendingswijze	317
3. Stilzwijgende contractwijziging, afstand van recht en vertrouwensleer	319
4. Naar een doelbenadering bij foutieve verzendingswijze?	323
B. <i>Gebruik correct adres en informatieverplichting bestemming</i>	338
C. <i>Keuzemogelijkheden</i>	346
1. Algemeen	346
2. Twee bijzondere gevallen	347
3. Verbod op rechtsmisbruik	353
HOOFDSTUK 3. ONTVANGST	356
Afdeling 1. Begripsomschrijving en voorwaarden	356
Afdeling 2. Bewijs van ontvangst	358
§ 1. Rechtstreeks bewijs ontvangst voorhanden	358
§ 2. Geen rechtstreeks bewijs ontvangst beschikbaar	363
A. <i>Feitelijk ontvangstvermoeden gebaseerd op normale gang van zaken</i>	363

<i>B. Reikwijdte ontvangstvermoeden</i>	372
1. Vermoeden tijdstip ontvangst	373
2. Vermoeden integriteit	376
Afdeling 3. Ontvangstperikelen	378
§ 1. Principes van het contractenrecht	378
§ 2. Afwezigheid bestemming	383
§ 3. (Technische) storingen	389
§ 4. Fout derde	395
HOOFDSTUK 4. KENNISNAME	398
Afdeling 1. Begripsomschrijving en voorwaarden	398
Afdeling 2. (Bewijs) tijdstip kennisname	401
Afdeling 3. Kennisnameperikelen	407
§ 1. Publieke kennisgeving	407
§ 2. Bijzondere gevallen	409
HOOFDSTUK 5. BOUWSTENEN VOOR EEN VERDERE VERFIJNING?	412
BESLUIT BIJ DEEL III	415
DEEL IV. UITWERKING VAN DE KENNISGEVING	421
INLEIDING	423
HOOFDSTUK 1. OVERZICHT NATIONALE RECHTSSTELSELS	426
Afdeling 1. België	427
Afdeling 2. Frankrijk	436
Afdeling 3. Nederland	440
Afdeling 4. Duitsland	444
HOOFDSTUK 2. INTERNE RECHTSVERGELIJKING	447
Afdeling 1. Procesrecht – Techniek van de dubbele datum	447
Afdeling 2. Arbeidsrecht – Ontslag om dringende reden	452
Afdeling 3. Insolventierecht	455
§ 1. Beslag onder derden	455
§ 2. Rechtstreekse vordering	459
Afdeling 4. Consumentenrecht – Herroepingsrecht	464

HOOFDSTUK 3. EEN IDEEAAL SCHARNIERMOMENT VOOR ELKE SITUATIE?	467
Afdeling 1. Inleiding	467
Afdeling 2. Ontstaans- en geldigheidsvereisten van de ter kennis gebrachte verklaring	469
Afdeling 3. Gebondenheid van de kennisgever (of anders, intrekking van de kennisgeving)	473
Afdeling 4. Tijdigheid van de kennisgeving	478
Afdeling 5. Overgang van het transportrisico	483
Afdeling 6. Tegenwerpelijkheid van de kennisgeving aan de bestemming	485
§ 1. Principe: tijdstip van kennisname	485
§ 2. Uitzondering: de kennisgeving doet een termijn ingaan	488
Afdeling 7. Totstandkoming van een contract op afstand en, meer algemeen, intreden van het rechtsgevolg van de eenzijdige rechtshandeling	493
§ 1. Belang van het tijdstip	493
§ 2. Principe: tijdstip van ontvangst	495
§ 3. Uitzondering: de aanvaarding wordt stilzwijgend ter kennis gebracht	498
§ 4. En wat met de eenzijdige rechtshandeling?	500
Afdeling 8. Schematisch overzicht	501
BESLUIT BIJ DEEL IV	502
ALGEMEEN BESLUIT	505
Afdeling 1. Terugkoppeling naar onderzoeksvragen	507
Afdeling 2. Krachtlijnen van het algemeen regime	513
Afdeling 3. Illustratie van de concrete antwoorden op kennisgevingsproblemen die het algemeen regime biedt aan de hand van drie stellingen	522
BIBLIOGRAFIE	533
TREFWOORDENLIJST	565